

DECRET LLEI

/2022, de 30 d'agost, d'autorització d'atribucions extraordinàries de recursos per fer front a l'increment de les despeses directes d'explotació dels sistemes públics de sanejament en alta durant els exercicis 2022 i 2023.

El president de la Generalitat de Catalunya

L'article 67.6.a) de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que els decrets llei són promulgats, en nom del rei, pel president o presidenta de la Generalitat.

D'acord amb això, promulgo el següent

DECRET LLEI

Exposició de motius

L'article 117 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que correspon a la Generalitat de Catalunya la competència exclusiva en matèria d'aigües que pertanyin a conques hidrogràfiques intracomunitàries, competència que inclou, en tot cas, l'organització de l'administració hidràulica de Catalunya (art. 117.1.d).

Així mateix, l'article 144.1.g) de l'Estatut reconeix a la Generalitat la competència compartida per a la regulació i gestió dels abocaments efectuats en les aigües interiors de Catalunya, i també els efectuats en les aigües superficials i subterrànies que no passen per una altra comunitat autònoma, i la competència executiva sobre la intervenció administrativa dels abocaments en les aigües superficials i subterrànies.

En darrer terme cal esmentar l'article 148 de l'Estatut, que reconeix a la Generalitat la competència exclusiva en matèria d'obres públiques (planificació, construcció i finançament) que no siguin d'interès general, ni afectin altres comunitats.

L'article 55.1 del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, estableix el deure de l'Agència Catalana de l'Aigua de garantir el finançament dels sistemes públics de sanejament, de conformitat amb el que estableix la planificació hidrològica, mitjançant les corresponents atribucions de recursos. L'atribució s'efectua amb afectació de destinació i comprèn les despeses directes de prestació d'aquests serveis i les de reposició i millorament de les infraestructures. Aquest article estableix els criteris per al càlcul dels diferents costos de gestió que són objecte de finançament mitjançant les atribucions de recursos esmentades.

Pel que fa al finançament de les despeses directes d'explotació dels sistemes públics de sanejament, la lletra a) de l'apartat 1 d'aquest article 55 regula dos sistemes de càlcul d'aquestes despeses. Un primer sistema que s'estableix en funció que el cost d'explotació directe resulti de manera directa i específica d'un procés selectiu de pública concurrència, cas en el qual l'Agència reconeix la quantitat resultant d'aquest procés; i un segon sistema quan aquest cost directe no resulti d'aquest procés selectiu de pública concurrència, cas en què el valor màxim en concepte de despeses directes d'explotació és el reconegut per l'Agència com a despesa directa d'explotació per a l'exercici immediatament anterior.

Des de l'estiu de 2021 s'ha anat produint una escalada del preu del gas natural, que determina en gran mesura el preu de l'electricitat. Aquesta escalada de preus s'ha agreujat amb l'inici de la invasió russa d'Ucraïna el febrer de 2022. Es calcula que el preu de gas natural s'ha multiplicat per cinc en un any i que el preu del petroli ha augmentat un 20% des de l'inici de la invasió, fet que ha contribuït a un augment abrupte i generalitzat dels costos de les matèries primeres i dels béns intermedis.

Com a conseqüència d'aquest augment generalitzat dels costos energètics i de les matèries primeres i dels béns intermedis, alguns dels conceptes que integren les despeses directes d'explotació dels sistemes públics de sanejament, com són els costos energètics, els preus dels reactius i les despeses de transport i gestió dels fangs generats en la depuració d'aigües residuals, s'han incrementat durant l'exercici 2022 notablement en relació amb l'exercici 2021.

En el cas que el càlcul de la part de les atribucions de fons adreçada al finançament de les despeses directes d'explotació per al 2022 es faci prenent en consideració l'import reconegut per l'Agència Catalana de l'Aigua durant l'exercici 2021, d'acord amb el límit de finançament previst a l'article 55.1 a2 del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, per als casos en els quals el cost directe d'explotació no resulti, de manera directa i específica, d'un procés selectiu de pública concurrència, esdevé impossible el finançament de l'increment exposat d'aquestes despeses com a conseqüència de l'augment sobtat, abrupte i extraordinari de preus de l'energia i de les matèries primeres i béns intermedis, sense precedents en les darreres dècades, ja que l'import reconegut per l'Agència en l'exercici 2021 és del tot insuficient per atendre el referit increment de les despeses de gestió dels serveis públics de sanejament durant el 2022.

Aquesta manca de finançament de les despeses directes d'explotació en els casos esmentats pot comprometre greument la prestació del servei públic de sanejament de les aigües residuals urbanes, amb els riscos consegüents per a la salut i el medi ambient. Aquest risc de fallida en la prestació de l'esmentat servei i les conseqüències que se'n poden derivar constitueix, per tant, el pressupòsit d'urgent i extraordinària necessitat per a l'adopció mitjançant decret llei, d'acord amb el que preveu l'article 38 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, de la mesura consistent en la previsió legal que permeti garantir el finançament necessari per part de l'Agència Catalana de l'Aigua en els casos esmentats a través de la realització d'atribucions de fons extraordinàries als ens gestors dels sistemes públics de sanejament, a fi de sufragar l'increment de les despeses directes d'explotació durant els exercicis 2022 i 2023 en concepte de subministrament elèctric, preus dels reactius, i transport i gestió dels fangs procedents de la depuració.

No es considera necessari, en canvi, preveure aquestes atribucions de fons extraordinàries quan el règim de finançament de les despeses d'explotació, de reposició i d'inversió hagi estat definit mitjançant un conveni de col·laboració subscrit entre l'Agència Catalana de l'Aigua i les entitats locals de l'aigua, amb l'autorització prèvia del Govern, en aplicació del que preveu l'article 55.4 del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, atès que el sistema de determinació de la despesa ja preveu els mecanismes correctors que permeten abordar les oscil·lacions dels mercats energètic i de matèries primeres i béns intermedis.

Per tant, en ús de l'autorització continguda a l'article 64 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, de conformitat amb l'article 38 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, a proposta de la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural i d'acord amb el Govern,

Decreto:

Article únic

1 L'Agència Catalana de l'Aigua ha de fer, durant els exercicis 2022 i 2023, atribucions de recursos extraordinàries, segons les disponibilitats pressupostàries, als ens gestors dels sistemes públics de sanejament en aquells casos en els quals el càlcul del cost directe d'explotació d'aquests sistemes no resulti, de manera directa i específica, d'un procés selectiu de pública concurrència que afecti la totalitat de la despesa del sistema.

2. L'import màxim de les atribucions de fons extraordinàries ha de correspondre's amb l'import que representi l'increment del cost de gestió dels sistemes de sanejament amb motiu de l'increment de les despeses directes d'explotació durant els exercicis 2022 i 2023 en concepte de subministrament elèctric, preus dels reactius, i transport i gestió dels fangs procedents de la depuració, com a conseqüència de l'increment dels preus de l'energia, dels carburants i de les matèries primeres i productes intermedis.

3. Aquestes atribucions de recursos extraordinàries no s'han de prendre en consideració en la determinació del cost directe d'explotació corresponent als exercicis 2024 i següents.

4. No és d'aplicació el que preveuen els apartats 1 i 2 anteriors als supòsits en els quals el marc d'atribució dels recursos procedents del cànon de l'aigua per finançar les despeses d'explotació, de reposició i d'inversió dels sistemes de sanejament en alta hagi estat definit mitjançant un conveni de col·laboració entre l'Agència Catalana de l'Aigua i una entitat local de l'aigua, amb l'autorització prèvia del Govern, en aplicació del que preveu l'article 55.4 del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre.

Disposició final

Aquest Decret llei entrarà en vigor el dia de la seva publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals s'apliqui aquest Decret llei cooperin a complir-lo i que els tribunals i les autoritats a qui pertorqui el facin complir.

Barcelona, 30 d'agost de 2022

Pere Aragonès i Garcia
President de la Generalitat de Catalunya

Teresa Jordà i Roura
Consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural